

## Atklāta vēstule mazo bērnu vecākiem

No pirmā septembra ir pagājuši jau divi mēneši, un manā darba medusmucā ir ielijušas dažas darvas karotītes. Jā, jā, piekrītu uzreiz – neesmu no tās pašas paaudzes, pie kuras pieder manis audzināto bērnu vecāki, bet varbūt taisni tāpēc saprotu, ka ar mūsu jauno paaudzi kaut kas nav īsti pareizi. Varbūt sāk ienākties tās odziņas, kuru ziediņi parādījās vēl pagājušā gadsimtā. Par to sāku aizdomāties pirms kādiem trijiem gadiem – braucu vilcienā uz Rīgu un Ikšķilē iekāpa ģimene – tētis, mamma un puisītis, kuram varēja būt trīs vai četri gadi. Pieaugušie tūlīt izvilka katrs savu mobilo tālruni un sāka spaidīt podziņas. Ko viņi tur spēlēja nezinu, bet to, ka neviens neatbildēja uz bērna jautājumiem, skaidri dzirdēju. Tā viņi pilnīgā klusumā aizbrauca līdz Rīgai. 35 minūtes viņi varēja veltīt tikai savam bērnam – parunāt, paskaidrot, kas redzams aiz loga, bet diemžēl neuzskatīja to par vajadzīgu. Jaunie vecāki, es negribu mācīt kā pareizi audzināt jūsu bērnus, jo tādas formulas nav, es tikai gribu, lai jūs sev pavaicātu: „Vai es daru visu, lai mans bērns justos patiesi laimīgs un mīlēts, un, lai viņam arī vēlāk skolā klātos labi?”

Mēs bērnodārzā redzam, ka periodiski, ik pa 3-4-5 gadiem palielinās bērnu aktivitāte, bet mazinās uztveres. Atmiņas un loģiskās domāšanas spējas. Mazuļiem grūti uztvert lasītu tekstu, grūti veidot sakarīgu stāstījumu, jo pietrūkst vārdu, grūti koncentrēties konkrētai darbībai. Kādēļ? Pat īsti nezinu. Varbūt tur vainojams mūsu dzīvesveids, nepareizs uzturs, varbūt vecāku nepareizā attieksme pret TV skatīšanos, spēlītēm datorā un mammas mobilajā telefonā. Tās prasa ātru reakciju, bet neprasa loģisko domāšanu. Tajā pašā laikā, izrunājot sarežģītus nosaukumus no multfilmām, bērni nevar atbildēt uz pavisam vienkāršiem jautājumiem, kā saka „iz dzīves”. Ir sajūta, ka viņi dzīvo citā pasaulē, kur nav vārda „nedrīkst”, kur viņi ir Visuma centrs un tāpēc viss pieder viņiem, kur nav jādalās ne ar draugiem, ne vecākiem, bet visu vajag tikai sev, sev, sev... Viss tiek paveikts viņu vietā – mantas sakārtotas, zeķes aizvilktas, pogas aizpogātas, mute noslaučīta, varbūt arī karote mutē ielikta. Un tad nu mazajiem rociņas tik nevarīgas, pirksti vārgi, ka viss krīt ārā. Es jau te apzināti sabiezīnu krāsas, visās ģimenēs vēl tā nav, bet tendence jūtama. Un piedevām jūs vēl draudat: „Nu, aizvedīšu tevi uz bērnodārzu, tad tu no audzinātājas dabūsi!”, vai „Iesi uz dārziņu, varēsi ar draugiem daudzīties!”. Un tad nu mums jābūt tām raganām, kuras tomēr neļauj darīt visu, kas ienāk prātā – kost, sist, mest otram ar to, kas gadās pie rokas. Lūdzu, neuztveriet manas pārdomas personīgi, nav jau visi bērni un vecāki vienādi, bet vienmēr jau var ko darīt labā, vai ne?

Tā kā esmu latviešu valodas un literatūras skolotāja, tad īpaši uztraucos par bērnu runas attīstību. Ja uz pirmsskolu atnāk bērns, kuram jau ir 5 vai vēl ļaunāk 6 gadi un viņa valoda ir ļoti nabadzīga, tad daudz kas jau ir nokavēts. Protams, tas nenozīmē to, ka visi jāved uz dārziņu jau 2 un 3 gadu vecumā, bet tas nozīmē to, ka ar bērniem ir jārunā, viņiem jālasa priekšā izteiksmīgā valodā, viņiem jādzied, jāmaca dzejoļi. Bērnodārzā nav pāraudzinašanas iestāde, bērni jāaudzina ģimenē, mēs varam tikai palīdzēt. Galveno lomu uz šīs skatuves, ko sauc par dzīvi, spēlējat jūs, vecāki. Televizors nevar būt bērna runas partneris, tas neatbild uz bērna jautājumiem – tāpēc pārraides jāskatās kopā un ne jau visas pēc kārtas. Ir jau viegli iedot bērnam pulti, un, lai viņš meklē tās pārraides, kuras viņu interesē. Un nevajadzētu mazajam jautāt, ko viņš šodien ēdis (to var redzēt bērnodārza ēdienkartē), bet labāk pajautāties, ko viņš šodien darījis nodarbībās, kā spēlējis, ko parādījis draugam, varbūt kādam palīdzējis, kādu pažēlojis. Lai bērns ar jums runā. Citādi mazais drīz pārstās ar jums dalīties savos pārdzīvojumos un izjūtās. Jūs pajautāsi: „Kā šodien gāja?”, viņš pateiks: „Labi” un aizies ieslēgt televizoru. Viss.

Ja bērnam būs raita, tēlaina valoda, viņam nesagādās grūtības ne iemācīties lasīt, ne izteiksmīgi skaitīt dzejoļus, ne piedalīties ludziņu iestudējumos, bet runas loģiskums palīdzēs matemātikas jēdzienu izpratnei. Jūs bieži maldīgi domājat, ka bērns zin ļoti daudz, jo skaita no 1 līdz 10 vai 100 un pazīst burtus. Ja tas ir iemācīts automātiski, nesaistot ciparus ar reālām lietām vai burtu ar noteiktu skaņu vārdā, tas nedod itin neko, tikai spodrina jūsu, vecāku, pašlepnumu. Ja mazajam runa sagādā grūtības, jebkura uztvere tiek it kā bremsēta, bērns ir pasīvs, vairāk klausās, ko runā un atbild citi, nevis pats aktīvi iesaistās nodarbībās. Reizēm tam pievienojas arī logopēdiskie defekti, kurus jūs pat nepamanāt, jo esat pie sava bērna runas pieraduši. Nepietiek, ka pie mums uz bērnodārzu atbrauc logopēds un konstatē valodas kļūdas, jums ir jārūpējas par tālāko – regulāru logopēda apmeklējumu un vingrinājumu izpildi. Skolā šo problēmu atrisināt būs grūtāk, pie tam bērnam būs jāpacieš izsmiekls no citiem. Jūs gribat, lai bērns dzied, dejo un apgūst angļu valodu. Tas viss, protams, ir jauki, ka to kopā ar jūsu bērnu dara speciālisti, bet ko darīt tieši jūs, lai mazais attīstītos vispusīgi.?

Es zinu pirmsskolu, kur no 5 gadiem māca apgūt šaha spēli, lai veicinātu domāšanas attīstību. Kādas spēles kopīgi spēlējat jūs mājās? Nevajag pirkt tikai mašīnas vai citus krāsainu rīkus, kuri salūst jau pēc pāris dienām, vajag paskatīties lietas un spēles, kur ir attīstoši elementi rokām vai galvai, kur ir loģiskas elementi – mīklas, labirinti, konstruēšanas elementi. Atkal ir viens „bet” – šādus uzdevumus nevar iedot bērnam, lai viņš spēlējās – tas jādara jums kopā, lai bērns zin, kas īsti viņam jādara. Protams, šādas prāta spēles ir dārgas, bet labāk nopirkt vienu labu lietu, nekā desmit tādas, kuras pēc dienas apnīk vai salūst.

Turpmāk pastāstīšu, kas ir loģika, ko tā dod bērna attīstībai, it īpaši runas attīstībai.

L.Baginska, pirmsskolas skolotāja

Ai, Latvija, tu brīnišķā un labā,-  
Par tevi vienmēr dziedās mana sirds!  
Tu manus sapņus, manas ilgas glabā,  
Un tavā saulē mana laime mirdz!

**Sveicam Lāčplēša dienā  
un Latvijas Republikas  
proklamēšanas  
92.gadadienā!**

Pagasta pārvalde

## Rudens lapu zeltā



Tumšs, pelēks un mitrs sestdienas rīts Birzgalē. Klusums, lielākā daļa cilvēku vēl gulēja. Tomēr centrā manīja rosību – tur pulcējās Birzgales izglītības iestāžu pedagogi un darbinieki, lai dotos ikgadējā ekskursijā. Šoreiz rūpes par ekskursijas organizēšanu bija uzņēmusies mūzikas skolas skolotāja Sandra Siliņa, palīdzēja pamatskolas direktors Valentīns Pastars. Laipnā, atraktīvā gide Līga Dziedātāja sagaidīja autobusā, un 7<sup>00</sup> mēs izbraucām pa maršrutu Birzgale – Paņeveži – Rokišķi – Birži – Birzgale.

Pa ceļam Daugmalē izbrīnīti vērojām apsnigušos laukus, vēlāk sastapāmies ar puteni – bet tas tik uz mirkli, jo pamale krāsojās gaiša un cerīga. Bija vēl rīta krēsla, kad izkāpām pirmajā pieturā, pārbraucot Latvijas – Lietuvas robežu. Citi baudīja brokastu kafiju, citi apskatīja interesanti

iekārtoto ceļmalas krodziņa apkārtni. Varēja sasveicināties ar strausu pāri un poniju, kā arī iepazīties ar senām sadzīves lietām, priekšmetiem, darbarīkiem un telpu iekārtojumu – gluži kā Brīvdabas muzejā Rīgā!

Tad devāmies uz Lietuvas piekto lielāko pilsētu Paņevežiem, kas atrodas Nevežas upes krastos un lepojas ar senām un noturīgām teātra un mākslas tradīcijām, bet vasarā ar bagātīgu zaļo rotu – ziediem rotātiem parkiem, skvēriem un strūklakām. Mākslas stikla studijā „Glasremis” mēs, elpu aizturējuši, vērojām stieni spēcīgo vīru rokās, kur verdošais stikla bumbulis pārvērtās par fantastisku mākslas darbu. Neparastie stikla dizainpriekšmeti pārsvarā tiek eksportēti un ir samērā dārgi. Katrs ir īpašs, unikāls veidojums, par to pārliecinājāmies izstādē.

Tālāk braucām uz Rokišķiem, brīnišķīgu mazpilsētu, kas ir īsts 19./20.gs. mijas pilsētībūvniecības paraugs. Ieklausījāmies vietējā gida stāstījumā gan par iespaidīgo Sv.Mateja baznīcu, kas ir viena no skaistākajām neogotikas būvēm Lietuvā, gan par seno pilsētas tirgus placi, kas tagad ir Neatkarības laukums. Debesis zilas, pilnas baltiem gubu mākoņiem, diena - skaista, saulaina, bet vēsa un vējaina kā jau oktobra vidū, tāpēc īpaši omulīgi jutāmies kafejnīcā „Pagunda”, pusdienās baudot lietuviešu nacionālo ēdienu – garšīgos cepelīnus.

Tad „gājām” Siera ceļu. Tā sauc programmu, kas iepazīstina ar siera ražošanas tradīcijām daudziem zināmajā Lietuvas piena pārstrādes uzņēmumā „Rokiškio Pienas”. Jaukā pils telpā bija iespēja noklausīties informāciju, noskatīties filmu, degustēt piecu šķirņu sieru ar piedevām, piedalīties aptaujā un konkursā, iegūt balvas, kā arī iegādāties sieru. Manuprāt, visiem ļoti patika!

Pēcpusdienā ieradāmies Biržos. Uzzinājām, ka Biržu cietoksni-muižu, kurā tagad ir novadpētniecības muzejs, cēlis kņazs Radzivils 17.gs., bet 19.gs. sākumā to nopircis slavenais grāfs Tiškēvičs. Apskatījām arī interesantus muzeja eksponātus. Manu uzmanību piesaistīja senie tērpi. Domāju, ka tādus mierīgi varētu nēsāt arī mūsdienās – ļoti eleganti, izmeklēti smalkām detaļām, katrs kā mākslas darbs! Pils pagraba velvēs programmā Alus ceļš klausījāmies par alus tapšanu no grauda līdz putojošam miestīņam. Bija apskatāmi arī senie alus darīšanas rīki. Uz galda, ap kuru sēdējām, bija gan graudi, siers un rupjā maize, gan alus degustācijai. Pasākumu kuplināja lietuviešu tautas mūzikas ansamblis – dziedāja, spēlēja, stāstīja, nodarbināja. Mūsu varenie vīri arī piedalījās muzicēšanā! Un beigās vēl danči!

Ejot uz autobusu, ar gandarījumu secinājām: burvīgs laiks – vakara saule un rudens lapu zelts visapkārt, zinoša gide, jautras nodarbes! Nemaz tālu nebija jābrauc, lai izdotos laba ekskursija, tepat, mūsu kaimiņzemē Lietuvā!

Liels paldies organizatoriem un sponsoram, Ķeguma novada domei, par šo iespēju! Mēs to novērtējam!

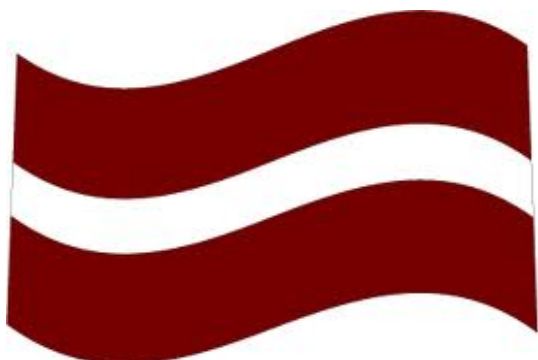
Ekskursantu vārdā – Birzgales pamatskolas skolotāja **Vita Kozlovska**

## Vērtīga dāvana muzejam

Birzgales muzejs Latvijas 92. gadadienas priekšvakarā saņēma ļoti vērtīgu dāvanu – Latvijas valsts karogu, kas kādreiz svētkos un godos lepni plīvojis mastā Garkalnu māju pagalmā. Saimnieka Antona Garkalna meita Milda to pašai dziedīgi bija glabājusi visus padomju okupācijas gadus, tad atdevusi Lapu ģimenei.

Paldies Mārai un Dārtai Lapām, kuras šo karogu uzticēja muzejam. Ja Rīgas muzeji valsts svētku dienās apmeklētājiem rāda ordeņu un fotogrāfiju kolekcijas, Birzgales muzejā goda vietā būs liels Latvijas valsts karogs.

**D.Melnūdre**





## SVĒTĪBA LABAJIEM DARBIEM



Pirms trim gadiem, kad Birzgales iestādes un organizācijas tika aicinātas sakopt 1. Pasaules kara kritušo karavīru kapus visatsaucīgāk šo lūgumu uzņēma Zemessardzes 54. Inženiertehniskā bataljona 1. Inženiertehniskās rotas vīri - birzgalieši. 2007.gadā viņi strādāja Vīzentālu kapos, gadu vēlāk trimerēja eglītes, kas bija saaugušas virs Vecluiku kapu kopiņām un saveda kārtībā Reizānu kapus. Bet 2009. gada jūnijā talcinieki devās uz Skāberģu kapiem, kas pagasta kartē gan iezīmēti, bet starp kokiem un brikšņiem tos ieraudzīt bija visai grūti.

Trešdien, 3. novembrī šajā karavīru atdusas vietā pulcējās zemessargi, jaunsargi, Birzgales pamatskolas audzēkņi, pārstāvji no „Patriotiskās audzināšanas un militārās tuvcīņas skolas”, no Vācijas tautas apvienības „Folksburg”. Nacionālo bruņoto spēku virskapelāns Elmārs Pļaviņš par godu kritušajiem karavīriem noturēja īsu aizlūgumu, lūdzot dot svētību tiem 82 vācu un 16 krievu armijas karavīriem, tostarp arī diviem latviešiem, kuri Skāberģu kapos raduši mūža mājas.

Birzgaliešiem, kuri pirmie uzņēmās kapu sakopšanu, pateicās Ķeguma novada domes priekšsēdētājs Roberts Ozols. Zemessardzes 54. ITB komandieris Agris Purviņš atzinīgi vērtēja 1. Inženiertehniskās rotas vīru labprātīgo darbu izrādot cieņu kritušajiem. Pulkvedis Jānis Raciņš septiņus gadus bija Latvijas militārais atašejs Vācijā, bet pēc atvaļināšanās no dienesta pārstāvēja Vācijas tautas apvienību „Folksburg”. Tā ir liela sabiedriska organizācija, kuru atbalsta Vācijas valdība. Apvienība kopj vācu karavīru kapus visā pasaulē, arī Latvijā. „Mūsu moto ir izpratne un izlīgšana starp cilvēkiem caur piedošanu”, pateicoties arī Vācijas vēstniecības vārdā, Vācijas militārā atašeja vārdā uzsvēra pulkvedis J.Raciņš. Ogres novada domes priekšsēdētāja vietnieks Egils Helmanis, kura vadībā šovasar talkā Skāberģos piedalījās arī „Patriotiskās audzināšanas un militārās tuvcīņas skolas” audzēkņi, aicināja padomāt par katras dzimtas saknēm, kas palīdzēs veidot arī pozitīvu attieksmi pret valsti šodien.

NBS Administratīvās pārvaldes priekšnieks, Rīgas garnizona komandants, pulkvedis Jānis Hartmanis sniedza nelielu atskatu vēsturē. Lai neatkārtotos, atgādinu, ka pulkveža Hartmaņa teikto varat izlasīt laikraksta „Ogres Vēstis Visiem” 5. novembra numurā, 3. lappusē. Novembra vējā šalca pielijušie koki, bet rudenīgo noskaņu kļiedēja apziņa, ka tagad mūsu pagastā ir par vienu sakoptu, svētu vietu vairāk. Zemessargu sagatavotā fotoreportāža, kas parāda darbu gaitu, darbu apjomu, būs skatāma arī pagasta muzejā. Piedodiet, ka nenosaukšu visus, bet to gan zinu, ka U.Branta, A. Gūtmaņa, G.Zieda entuziasms un uzņēmība ir pamatā tam, ka Lāčplēša dienas 91. gadskārtā un mūsu valsts 92. jubilejas dienās varam teikt zemessargiem lielu paldies par paveikto.

D.Melnūdre

### Z/s “MADARAS 2”

Birzgales pag., Ķeguma  
nov., LV-5033  
Tālr.29459091

#### Pērk:

- Taras klučus;
- Apaļkokus.

#### Pārdod:

- Sazāģētu nomaļu malku;
- Sazāģētu apaļkoka malku;
- Zāģmateriālus.

### Mīlās, jaukās sievietes! Sertificēta kosmētiķe - aromterapeite Birzgalē!

Palutiniet sevi šajā rudenīgajā laikā un savu sejas ādu ar labu kosmētiķi un sertificēta meistara darbiņu par ļoti labām cenām. Katram klientam individuāla pieeja.

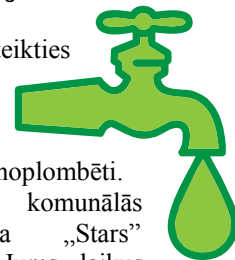
Kosmētiķe - aromterapeite Dagnija Kazule (pēc iepriekšēja pieraksta) mīļi gaidīs Jūs Birzgales ambulances telpās **š.g. 15.novembrī un 13.decembrī**, pierakstīšanās pa tālruni 26436834.

Uz drīzu tikšanos, kosmētiķe - aromterapeite **Dagnija**.

### Paziņojums par ūdens skaitītāju uzstādītājiem

Lūdzam pieteikties pagasta pārvaldē iedzīvotājus, kuri uzstādījuši ūdens skaitītājus un kuri nav noplombēti. Ķeguma novada SIA komunālās saimniecības uzņēmuma „Stars” pārstāvis, saskaņojot ar Jums laikus, veiks skaitītāju noblombēšanu. Skaitītāju rādījumus noziņot pagasta pārvaldē **katra** mēneša pēdējā datumā (var arī telefoniski t.nr. 65035981).

Skaitītāji bez plombām tiks uzskatīti par nederīgiem un ūdens maksa tiks aprēķināta vispārējā kārtībā.



Pagasta pārvalde



*Brīnumu pasaulē neesot...  
Bet kā gan citādi nosaukt tevi?  
Brīnums uz mūžu man rokā dots –  
Mirkļis, kas pelēkos rudenos nevīst...*

(D. Avotiņa)

**SVEICAM!**

**Ilonu Potjomkinu-Alzbergu un Ziedoni Alzbergu ar dēliņa  
ARTŪRA BORISA piedzimšanu!**



*Esi ar manām plaukstām,  
Es ar Tavējām būsū.  
Pasildi manus pirkstus.  
Mirkļīti.  
Stundiņu.  
Mūžu...*

**16.oktobrī Birzgales dzimtsarakstu nodaļā laulību noslēdza  
Silga Lazda un Kaspars Elksnītis  
SVEICAM!**

*Lai me nav dvēseles trīsas, bet mīļajiem dāvātais laiks.  
Lai me- vien mirklis īss, starp brīvajiem, uzplaucis vaigs.  
Lai me ir saskaņā būt ar dvēseli savu un pasauli šo.  
Lai me ir mieru sev gūt, caur nemieru savu iemantot to.  
Veltīgi laiks kā skopulis gadskārtas skaita,  
Stiprāks par viņu ir zemē iesētais grauds.  
Asnu zelmenī ievīta Tava gaita,  
Mūžīgi jaunai tāpēc palikt būs ļauts!!!*



**Birzgales pagasta pārvalde sveic Irēnu Grīnbergu  
60 gadu jubilejā!**

**UZMANĪBU MAKŠĶERNIEKIEM!**

28.novembrī pulksten 13:00 Birzgales Tautas namā  
makšķernieku biedrības gadskārtējā sapulce.  
Ierašanās obligāta!

**Makšķernieku biedrības valde**

**17. novembrī plkst. 20<sup>00</sup>**

Tautas namā Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai  
veltīts pasākums „Mēs Latvijai -2010”. Titula „Birzgales  
lepnums – 2010” godināšana. „Birzgales lepnums – 2010” -  
**Kārlis Niedra.**

Pedalās Birzgales pašdarbības kolektīvi. Pēc koncerta svētku  
balle. Spēlēs muzikants Andris no Suntažiem.

Galdiņus lūdz pieteikt līdz 16.novembrim – tālr. 29424612  
Ieeja bezmaksas



**MŪŽĪBĀ AIZVADĪTI**

*Lai sapnis balts, Viņu dvēseles aijā,  
Un klusais miers Ar saviem spārnjiem sedz.*

**Skola Ārijs (1945)  
Laucāns Ēriks (1936)  
Zariņa Erna (1924)**

Visdziļākā līdzjūtība piederīgajiem.

*Priecājies par to,*

*Kas Tu esi,*

*Par to, kāds Tu esi,*

*Par to, kas Tev pieder*

*Un kas Tev vēl būs...*



**Sveicam visus novembra jubilārus,  
īpaši suminām nozīmīgās jubilejās:**

**50**

Bērziņu Zigurdu  
Torbejevu Vladislavu

**55**

Jotkeni Dzintru  
Rastjoginu Raimonu

**60**

Grīnbergu Irēnu

**65**

Šanginu Sofiju

**75**

Hermani Mariju

**80**

Meikulāni Broņislavu  
Žuravski Genrihu



**84**

Braunšteini Ernu

**Tuvojas Ziemassvētki, tāpēc aicinu birzgaliešus uz  
„Sveču liešanas” nodarbībām 28. novembrī plkst.**

**10 :00Tautas namā. Nodarbību cena 7Ls.  
Pieteikties pa tālruni 29424612.**

**Ķeguma novada būvvalde izsludina cūku fermas  
ZKG DZINTARI publisko apspriešanu ietekmes uz vidi  
novērtējuma procedūras piemērošanai.**

Apspriešana notiks 2010.gada 30.novembrī Birzgales pagasta  
pārvaldē pulksten 16.00

**Ķeguma kausa izcīņa zolitē 2 kārtā notiks Birzgales  
Tautas namā 20. novembrī.**

Reģistrācija no 8.30 – 9.00 T: 26541630 Uldis

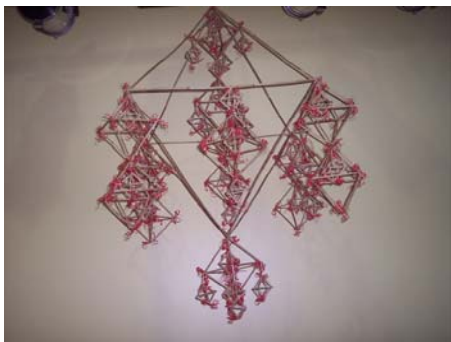
**INFORMĀCIJA traktortehnikas īpašniekiem**

V/A „Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra”, lai  
precizētu reģistrētās, neizmantotās saimnieciskajā darbībā  
traktortehnikas vienības (piekabes, traktoros u.c.) un apzinātu  
to tehnisko stāvokli, aicinām īpašniekus ierasties 17. novembrī:  
SIA „Birzgale K” plkst. 8.00

Būs iespējams **bez maksas** noņemt no uzskaites traktortehniku  
un veikt Valsts tehnisko apskati.

Sīkāka informācija pa tel. 65024119; 28340444; 26124627





## ANDREJDIENAS IESKAŅAS

Pērnā gada ziemā Tautas nama zāli rotāja liels puzurs. Tā autore bijām abas ar Ludmilu Milleri. Kad pavasarī rotājums savu mājvietu atrada muzejā, vairākas birzgalietes izteica vēlēšanos apgūt šo seno telpu rotājumu gatavošanu. Novembra pelēkās dienas tik piemērotas, lai sanāktu kopā un šo ieceru realizētu.

**Sestdien, 27. novembrī pulksten 13.00 Tautas namā notiks Andrejdienas ieskaņu pēcpusdiena. Tajā mācīsimies gatavot puzurus, izrotāt tos.** Lai taptu jauks telpu rotājums visai garajai ziemai, iesaku tepat Birzgales centrā, pie ūdenskrātuves saplūkt niedres, notīrīt tās un sagarināt 10 – 20 centimetrus garos gabaliņos/viena puzura elementa izgatavošanai vajag 12 vienādus posmiņus/. Ieteicams, lai šo gabaliņu vidū nebūtu niedru savienojošo posmu cietās daļas, jo tai grūti izdabūt cauri adatu. Niedru sagarināšanai vislabāk izmantot nazi ar robainu malīņu, kas darbojas kā zāģis un stiebra galu neielauž. Jā, par puzuru gatavošanai nepieciešamajām adatām lūdzu neraizējaties, ar tām jūs nodrošināsim. Arī piemēroti diegi būs. Puzura rotāšanai labi noderēs vasarā savāktās smilgas, kaltēti ziedi, krāšņie fizāļu „luktuŗiši”. Ja nu darba steigā nebūs iznācis laiks sagatavot materiālus pašiem, tad par simbolisku samaksu tos varēsiet arī dabūt pie pasākuma organizētājiem.

**Mūsu senči Andreja dienā muzicēja, zīlēja nākotni. Arī 27. novembra pēcpusdiena iecerēta muzikāla.** Pie mums atbrauks mana grupas biedrene no Folkloras skolas. Meitene ar reto vārdu – Latvīte – Mūzikas akadēmijā apguvusi koncertkokles spēli. Bet Birzgalē viņa spēlēs seno tautas instrumentu- tradicionālo kokli un ...varganu. Domāju, ka daudzi, izdzirdot šī instrumenta spēli domās, ka tas „iekļidīs” pie mums no ziemeļiem. Bet izrādās, ka 14.- 17. gadsimtā vargans bijis viens no populārākajiem tautas muzicēšanas instrumentiem arī tagadējās Latvijas teritorijā.

Tātad gaidīšu jūs Tautas namā, jo muzejā šādam pasākumam būtu pašauri!

**D.Melnūdre**

## Iedzīvotāju forums Birzgalē



30.oktobra sestdienas rīts nebija šķērslis, lai birzgalieši pulcētos savā Saieta namā un diskutētu par sava pagasta attīstības iespējām un izaicinājumiem. Forumā piedalījās ap 30-35 dažādas sociālās grupas pārstāvoši vietējie iedzīvotāji: skolotāji, skolēni un studenti, pensionāri un pašvaldības darbinieki. „Provinciālisms” raksturo nevis vietu, kurā dzīvo cilvēki, bet gan viņu domāšanas veidu - reiz viesojoties Ogres novadā, teica Krievijas metropoles kinorežisors un birzgalieši to apliecina, pēc foruma secinot: katrā pagastā var panākt pārmaiņas, jo **kopā viss ir iespējams!** Ir jāsāk darīt pareizas lietas.

**Biznesa attīstība** bija viena no piesātinātākajām foruma tēmām. Tika minētas vairākas idejas ar ko birzgalieši varētu nodarboties t.sk. vīngliemežu audzēšana, griķu salmu briķešu ražošana, kaņepju audzēšana, modeļu ēku un koka mēbeļu vai kā cita no koka ražošana, jo meži taču ir! Iezīmējās nepieciešamība pēc benzīna tanka, neizpētīta vietēja produkta virzība: zāpes, dārzeņu konservi. Tika minēta vajadzība pēc oficiālas vietējās būvfirmas. Netiekot izmantotas “zaļās enerģijas” iespējas.

### Atpūta

Kur atpūsties jauniešiem? Kur organizēt svinību un sēru pasākumus? Kur ņemt naudu, pulcēšanās vietu izveidei?

Jaunieši grib sociāli draudzīgu bāru, kurā kopīgi skatīties sporta spēles, skeit-parku, baseinu un boulinga zāli. Nobriedusī paaudze vēlas pirti un omulīgu saietu zāli dažādu dzīves notikumu atzīmēšanai.

### Tālākā rīcība - Vide

Faktiski visas idejas vides sakopšanas jomā, kas tika minētas forumā, ir iespējams īstenot pareizi organizējot iedzīvotāju brīvprātīgo kopdarbu, pārliecinot lielāko projekta īstenošanas izmaksu sadaļu īstenojot ar brīvprātīgo palīdzību. Lai iekustinātu šādu brīvprātīgā darba kustību, ir vēlams pirmajos šāda tipa pasākumos iesaistīt sabiedrībā plaši pazīstamus un cienītus cilvēkus – tas palīdz pārvarēt sākotnējo inerci. Iespējams īstenot vairāk pašpalīdzības projektu, nodibināt Birzgales attīstības fondu, kur iedzīvotāji, atkarībā no rocības, kopīgā labuma projektiem iemaksātu, piemēram, 1 Ls gadā, 1 Ls mēnesī vai 1 Ls dienā. Lai ideja varētu īstenota, nepieciešams apmācīt kopienas viedokļu līderus komunikācijas un vadības pamatprasmēs. Iedzīvinot šāda vides sakopšanas projektu īstenošanas un finansēšanas sistēmu, ir iespējams ķerties pie vērienīgākiem un komerciāli inenesīgākiem projektiem, piemēram: Jaunu vismaz novada mēroga tūrisma maršrutu un produktu izstrāde sadarbībā ar apvienību “Lauku ceļotājs” un ārvalstu tūrisma speciālistiem, iesaistot dažādu grupu vietējos iedzīvotājus (tūrisms ir daudzlīmeņu fenomens, no kā labumu gūst ļoti daudzas iedzīvotāju grupas) ; Lauku ainavas rekultivācijas projekts sadarbībā ar Latvijas Biomasas asociāciju, kooperatīvu Latraps, Latvijas Vides institūtu, nekustamā īpašuma jomas komersantiem, komercbankām.

Publisko un privāto partnerattiecību biedrībai Zied zeme attīstības stratēģijas ietvaros Birzgalē ir īstenoti 6 projekti:

- Saieta nama labierīcību renovācija
- Deju kolektīva tautas tērpu un mūzikas aparatūras iegāde
- Bērnu rotaļu laukums
- Centra ūdenskrātuves sakopšana
- Šautuves izveide
- Sporta laukuma atjaunošana
- **Kopā piesaistīts: ~50 000 LVL**

**Paldies** visiem foruma dalībniekiem par veltīto laiku! Ozolkalnu nama saimniekiem par uzkodām!

Birzgales pagasta pārvaldei un Saieta nama saimniecei - Ritai, par uzņemšanu savās telpas!

Zied zeme valdes loceklim Jānim Siliņam par foruma organizēšanu!

**Linda Krūmiņa**, PPP biedrības Zied zeme izpilddirektore



## Kas ir Eiropas veselības apdrošināšanas karte jeb EVAK?

Eiropas veselības apdrošināšanas karte jeb EVAK (*angļu valodā - European Health Insurance Card*) ir dokuments, kas apliecina, ka persona ir Eiropas Savienības dalībvalsts, vai Norvēģijas, Lihtenšteinas, Islandes, vai Šveices Konfederācijas (turpmāk tekstā - Dalībvalstis) iedzīvotājs un savā valstī ir sociāli apdrošināta. EVAK karte, uzturoties citā Eiropas valstī, apliecina tiesības saņemt nepieciešamo vai neatliekamo medicīnisko veselības aprūpi tādā pašā apjomā, kādā tā tiek nodrošināta attiecīgās valsts iedzīvotājiem. EVAK karte nepieciešama, ja persona īslaicīgi dodas uz kādu no Dalībvalstīm: atpūtas vai tūrisma braucienā; komandējumā vai biznesa darījuma braucienā; meklēt darbu (atrodot darbu, veselības aprūpi nodrošina valsts, kurā persona strādā); studēt vai mācību praksē;

**Latvijā EVAK saņemšana ir bezmaksas.** Uzrādot EVAK, nepieciešamā un neatliekamā medicīniskā veselības aprūpe tiek sniegta tādā pašā apjomā, kādā tā tiek nodrošināta attiecīgās valsts pilsoņiem. Šādu palīdzību sniegs ārstniecības iestādes un ārsti, kuri attiecīgajā valstī nodrošina valsts garantētos veselības aprūpes pakalpojumus. Pirms veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas ārstniecības iestādē vai pie ārsta ir jānoskaidro, vai konkrētajā iestādē tiks akceptēta EVAK.

Karti var saņemt personīgi ierodoties Veselības norēķinu centra centrālajā birojā (Rīga, LV-1012, Cēsu iela 31 k-3, (6. ieeja) 301.kabinetā, tālr.80001234.

Sīkāka informācija un veidlapa mājas lapā [www.vnc.gov.lv](http://www.vnc.gov.lv)

### LAUKU ATTĪSTĪBAS AKTUALITĀTES

#### Izmaiņas atbalsta saņemšanas kārtībā

9. oktobrī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos "Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros". Tajos *svītrots nosacījums, kas paredzēja, ka no 2011. gada, lauksaimniekiem pretendējot uz tiešajiem maksājumiem, Valsts ieņēmumu dienestā jāiesniedz juridisko personu gada pārskatu vai fizisko personu gada ienākumu deklarāciju un tās pielikumu "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības"* par iepriekšējo gadu. Līdz ar to arī nākamgad lauksaimniekiem, lai pieteiktos uz tiešajiem maksājumiem, līdz 15. maijam Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē jāiesniedz tikai platību maksājumu iesniegumu. **Atbalsta likmes 2010.gadā:**

- atdalītā papildu valsts tiešā maksājuma par platībām likme ir 22,71 LVL/ha; maksājuma par pienu likme ir 21,18 LVL/tonna; par nokautiem vai eksportētiem liellopiem 32,96 LVL/dzīvnieks; īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem 19,21LVL/ha; par laukaugu platībām 25,52 LVL/ha; par lopbarības platībām 2,48 LVL/ha; atsevišķā maksājuma par cukuru likme ir 8,39 LVL/tonna;

Īpašais atbalsts par pienu valstī pārsniedz kopējo pieejamo atbalsta apmēru, tāpēc 2010.gadā veicot atbalsta izmaksu, jāpiemēro atbalsta likmes samazinājuma koeficients 0,904396. Īpašā atbalsta par pienu likme pēc samazinājuma koeficienta piemērošanas ir:

- 6,92 LVL/tonna, ja lauksaimnieks ir realizējis 80 vai vairāk tonnu piena;
- 7,69 LVL/tonna, ja lauksaimnieks ir realizējis 30 vai vairāk tonnu piena, bet mazāk par 80 tonnām.

#### Izmaiņas zāles plaušanas termiņos no 2011.gada

26.oktobrī valdība atbalstīja grozījumus MK noteikumos „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai”. Grozījumi paredz, ka atbalsta pretendenti *bioloģiski vērtīgo zālāju platības, sākot ar 2011.gadu un turpmāk, nogana vai vismaz vienu reizi nopļauj laikā no 1.augusta līdz 15.septembrim*. Līdzīgi būs ar virszemes ūdensobjektu vai tīrma buferjoslām.

#### Jaunās prasības augsnes aizsardzībai pret piesārņojumu

ZM ir izstrādājusi *Noteikumus par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem*. Noteikumi pēc to stāšanās spēkā būs jāievēro lauksaimniekiem, kuri īsteno lauksaimniecisko darbību īpaši jutīgajās teritorijās. Ķeguma novads nav šāda teritorija, taču atsevišķas noteikumu prasības būs jāievēro. Tā, piemēram, uz visiem lauksaimniekiem attieksies prasības par jebkura veida mēslošanas līdzekļu izmantošanu un kūsmēsļu uzglabāšanu un lietošanu. Noteikumu teksts atrodams internetā, pieejams konsultanta kabinetā, kā arī var tikt nosūtīts uz e-pastu (pieteikties, rakstot uz [tadeuss.valevko@llkc.lv](mailto:tadeuss.valevko@llkc.lv)).

**Darbu uzsācis portāls [www.cirsm.lv](http://www.cirsm.lv).** Tas ir par cirsēm, mežu īpašumiem un mežsaimnieciskajiem pakalpojumiem, ietverot pilnvērtīgu sludinājumu ieviešanas iespējas nozarē, atspoguļojot visu specifisko informācijas spektru.

**24.novembrī Suntažu Tautas namā** no pulksten 11:00 līdz 16:00 veterinārārste **Anita Zirjanova** iepazīstinās ar ekonomisku un efektīvu govju ēdināšanu un pasargāšanu no saslimšanas ar dažādām slimībām.

Kontaktpersona: SIA "LLKC" Ogres nodaļas lauku attīstības speciālists **Jānis Plūģis**: mob. tel: 28331239

*Informāciju sagatavoja lauksaimniecības konsultants T.Vaļevko*

#### Informācija nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem

*Atgādinām, ka 2010.gada nekustamā īpašuma nodokļa pēdējais maksāšanas termiņš ir 15. novembris.* Nekustamā īpašuma nodokļa maksātāji, kuri līdz šim nav saņēmuši paziņojumu par nodokļa aprēķinu 2010.gadam, lūdzam informēt pašvaldību.

Neskaidrību gadījumā zvanīt 65055436 nodokļu administratorei **M.Birzulei**

**Tautas namā š.g. 21. decembrī plkst. 13:00Ziemassvētku pasākums Birzgales pagasta pensionāriem un invalīdiem. Šogad Jūs priecēs dalībnieces no šova „Dziedošās ģimenes 2009” māsas Legzdiņas.**

Uz Ziemassvētku pasākumu ir jāpiesakās līdz 15.decembrim pie pagasta sociālā darba organizatores Agneses Putānes, zvanot **pa tālr. 65035985**. Dalības maksa uz pasākumu **1Ls**, kas ir jāsamaksā piesakoties. Ja ir nepieciešams transports, ar ko atbraukt uz pasākumu, tad lūdzu paziņot savlaicīgi.

#### Mūzikas un ģitāras spēles mīļotāj!!!

Ja tev ir vēlēšanās iemācīties ģitāras spēli, tad esi laipni aicināts Birzgales Tautas namā, ar savu instrumentu, piektdienas vakaros plkst. 17<sup>30</sup>.

Ar cieņu **Linda Ivanova**

Atsaucoties uz aicinājumu „Enģeļi pār Latviju”, aicinu visus birzgaliešus izgatavot enģelīti un iekārt savā Ziemassvētku eglītē, kā arī izrotāsim šogad Tautas nama Ziemassvētku eglīti 10.decembrī no jūsu izgatavotiem enģelīšiem.

Tautas nama vadītāja **Rita Reinsona**